

Sfântul Cuvios Dionisie cel Smerit (Exiguul) († 545)

În data de 1 septembrie, începe Anul Nou bisericesc, căci potrivit tradiției iudaice în această zi Dumnezeu a început lucrarea de creare a lumii, și tot în aceasta zi, era adusă mulțumire Celui Preaînalt pentru roadele pământului, iar Mântuitorul a pus început activității Sale de propovăduire a Evangheliei prin citirea în Sinagogă în această zi a pasajului din proorocul *Isaia*, 61, 1-2: „Duhul Domnului peste Mine...”. Și tot în această zi Biserica Ortodoxă face pomenirea Sfântului Cuvios Dionisie Exiguul (n. cca 470 în Scitia Minor, Dobrogea de azi - d. cca 545), cunoscut ca cel care a impus sistemul de numărare a anilor începând cu nașterea lui Hristos. Astfel, el abandonează era lui Dioclețian, și acceptă anul 753 a.u.c. ca an al Întrupării Domnului și punctul de la care începe era creștină. Ideea în sine a fost cu adevărat revoluționară. Calendarul stabilit de el a fost adoptat în Italia în anul 527, mai târziu în Franța și în Anglia (la Sinodul de la Whitby, 664), extinzându-se cu vremea în întreaga lume creștină.

Calificativul de „cel Mic”, „cel Smerit” sau „Exiguus” și l-a luat el însuși ca gest de smerenie.

Cuviosul Dionisie s-a născut în Scitia Mică, Dobrogea de astăzi, din părinți binecredincioși, în jurul anului 460. De tânăr a primit învățătura duhovnicească în școlile și mănăstirile dobrogeane, având ca îndrumători pe înțelepții călugări

sciți și pe vestitul episcop Petru, care păstora la Tomis (Constanta de astăzi). Pentru a deprinde mai bine nevoințele și învățăturile monahale, el a călătorit în Răsărit, unde nu a rămas multă vreme, din pricina tulburărilor provocate de erezia monofizită. După ce a viețuit un timp în cetatea împărătească a Constantinopolului, pe la anul 496 a fost chemat la Roma de către papa Ghelasie, care căuta traducători din limba greacă în cea latină. La Roma a fost hirotonit preot. Va lucra sub ascultarea a zece papi, începând cu Atanasie al II-lea (496-498) și încheind în timpul pontificatului lui Vigiliu (537-555). A trăit mult timp în

mănăstirea „Sfânta Anastasia”; de asemenea a lucrat și în cancelaria papală. Întrucât avea bune cunoștințe de astronomie, calendaristică și calcul pascal, el a propus ca numărarea anilor să se facă de la Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos, „începutul nădejzii noastre”.

Închinându-și viața propovăduirii în cuvânt și faptă a Evangheliei lui Hristos, Sfântul Cuvios Dionisie cel Smerit s-a mutat la Domnul, într-o mănăstire din Calabria, la anul 545.

Pentru rugăciunile lui, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi!

Surse:

Proloagele, în fiecare zi împreună cu sfiniți, Vol. I (septembrie -februarie), Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2011, p. 14.

https://ro.orthodoxwiki.org/Dionisie_cel_Smerit (accesat în 31.08.2022).

Proiect Academic de anvergură pentru Biserica din Deal

CȘ II Dr. Varga Attila

Anul trecut, în contextul fericit în care am beneficiat de privilegiul de a lucra la reeditarea cărții Părintelui Florea Mureșanu despre Biserica din Deal, prima biserică ortodoxă construită într-un cartier al Clujului, m-am atașat sufletește și de ideea unui alt proiect academic de anvergură care m-a urmărit în tot acest răstimp.

Rețin, cu multă emoție, faptul că tocmai atunci când eram aproape gata cu munca de editare Părintele Cristian Baciș și Părintele Florin-Cătălin Ghiț mi-au arătat niște surse istorice remarcabile, de mare importanță nu numai pentru istoria Parohiei Ortodoxe Cluj I, ci și pentru întreaga istorie a acestui oraș, respectiv a Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania de la Marea Unire și până la momentul 1989. Este vorba despre *Protocoalele Ședințelor Comitetului și Sinodului Parohial Ortodox din Cluj*.

Încă de la prima răsfoire a caietelor, am înțeles cât de mult mă ajută aceste surse ca să înțeleg dinamica vieții spirituale conturată de personalități de primă mână, laici și clerici, în jurul Bisericii din Deal. Până la momentul respectiv, făcusem cunoștință doar cu personalitatea și erudiția Părintelui Florea Mureșanu, prin intermediul cărții sale, însă paginile parcurse, cu mult interes, în *Protocoale*

m-a apropiat sufletește foarte mult de o lume pe care am simțit, brusc, nevoia să o cunosc mai bine.

Având în față o serie de relatări cursive pe durata lungă, m-am putut familiariza mai bine cu tot ceea ce s-a întâmplat în jurul Bisericii din Deal imediat după Marea Unire și până târziu la căderea regimului comunist de tristă amintire. Întâi de toate, am descoperit oameni și personalități, spirite alese care, dincolo de vocația lor profesională, au ales să vină des la această biserică istorică și să se implice în viața ei pentru a asigura bunul mers al lucrurilor. Cei dintâi, la care

am zăbovit mult cu gândul, au fost marii cărturari Ioan Lupaș și Alexandru Lapedatu, primii Directori ai Institutului de Istorie din Cluj la care și eu lucrez în clipa de față.

Mănat de curiozitatea de a înțelege motivul pentru care asemenea Patriarhi ai Istoriei Românilor din Transilvania vin să pună umărul la bunul mers al parohiei, am înțeles, în scurtă vreme, că Biserica din Deal, lăcașul unde s-a înscăunat Vlădica Nicolae

Ivan odată cu reînființarea Episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului, este un loc merit să-i aducă alături pe cei mai buni dintre cei buni.

I-am întâlnit în paginile *Protocoalelor* pe marele filosof Lucian Blaga, pe arhitectul Virgil Salvanu, pe reputatul lingvist Sextil Pușcariu, sau pe eminentul cărturar Bogdan Duică etc. La intervale de timp diferite, fiecare dintre ei și-a lăsat o urmă de neșters prin implicare generoasă și directă în viața unei parohii emblemă pentru ortodoxia clujeană și nu numai.

De la Marea Unire și până la căderea Comunismului, în Parohia Ortodoxă

Cluj I și în jurul Bisericii din Deal s-au întâmplat foarte multe evenimente, uneori mai luminoase, alteori mai grele. Cei care veneau la *Comitetul și Sinodul Parohial Ortodox* s-au lovit frecvent de momente de grea încercare resimțite din plin pe diverse planuri: financiar, social, administrativ sau spiritual. Poate că cel mai greu a fost atunci când temuta Securitate, luând la cunoștință zelul credincioșilor ce trăiau la maxim Credința sub păstoria cucernicului Părinte Florea Mureșanu, a venit abuziv și s-a instalat într-unul din corpurile de casă ale parohiei tocmai pentru a urmări, mai îndeaproape, activitatea credincioșilor, dar mai ales pentru a găsi cât mai repede ceva cu care să-l acuze pe entuziastul părinte Mureșanu.

Dar dincolo de încercări și de persecuții, oamenii care au venit la Biserica din Deal pentru a se reculege și pentru a simți eliberarea sufletului, au făcut din acest loc un reper care, deja, este una din cele mai frumoase pagini din Istoria Bisericii Ortodoxe clujene și nu numai. Conținutul *Protocoalelor* reprezintă tot atâtea povești admirabile despre oameni și Credință, despre „grâu” și „neghină”, despre Păstori și „Turma” care a găsit tot timpul Lumina Evangheliei sub cupola unei biserici ce poate fi considerată, pe bună dreptate, una din cele mai trainice și mai fascinante punți de legătură cu istoria. Este și motivul pentru care cred sincer că publicarea acestor *Protocoale* sub forma unei ediții critice de anvergură, sub cupola celui mai înalt for de cultură al țării, Academia Română, este o datorie pentru Posteritate. Făcând astfel, le dăm tuturor celor care vin după noi nu doar niște pagini de istorie, cât mai ales timpul în care au trăit acele suflete tari ce ne-au învățat mereu, prin puterea propriului exemplu, că nu avem voie să uităm cine suntem, de unde venim și, mai presus de toate, care este datoria vieții noastre în această lume.

Activități parohiale

„Să facem împreună o bucurie!” (ediția a IV) La începerea noului an școlar, 2022-2023

În perioada 20 august – 4 septembrie 2022, parohia noastră a organizat ediția a IV a proiectului campanie pentru achiziționarea a 50 de ghiozdane, rechizite și îmbrăcăminte nouă, care au fost dăruite unor elevi din familii nevoiașe. Mulțumim tuturor celor care s-au implicat în această acțiune de ajutorare a aproapelui!

Activități pentru copii în anul școlar 2022-2023

Parohia noastră organizează activități pentru copii între 6 și 18 ani pentru anul școlar 2022-2023:

Meditații la disciplinele -
Limba și Literatura Română,
Matematică, Limbi străine
(germană, engleză, franceză)

Consiliere psihologică

Ateliere de creativitate - grafică, pictură, desen, lucru manual, teatru, chitară.

Înscrierile se fac în perioada 5-15 septembrie 2022, la telefonul 0723690203 sau la sediul parohiei.

Vă așteptăm cu drag!

SERVICIUL DE ASISTENȚĂ COMUNITARĂ „SFÂNTA TREIME”

Serviciul de asistență comunitară al parohiei noastre este acreditat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale prin Decizia cu nr. 5290 din 25.10.2021

MISIUNE:

- activitatea serviciului se fundamentează pe mesajul biblic al iubirii aproapei, încercând să materializeze idealurile creștine ale filantropiei și comuniunii în iubire.

VALORI:

- serviciile acordate beneficiarilor au la bază principiul respectării demnității persoanei umane, a solidarității creștine prin promovarea legăturii dintre viața spirituală și filantropie;

- respectarea unicității și demnității persoanei umane; proximitate în furnizarea serviciilor sociale; confidențialitate; transparență și competitivitate.

SCOP:

- prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare sau permanente a unor situații de dificultate, care pot genera marginalizare sau excludere socială, prin acordarea de servicii sociale axate pe creșterea incluziunii sociale la nivel individual, de grup sau comunitar;

- realizarea misiunii pe care o are Biserica Ortodoxă Română pentru persoanele aflate în situații de dificultate, în conformitate cu învățătura de credință ortodoxă.

SERVICII OFERITE:

- informare și consiliere privind drepturile sociale;

- sprijin acordat familiilor afectate de situații de dificultate socio-economică prin facilitarea accesului la educație, activități pentru copii și meditații școlare;

- acordarea de suport spiritual, medical și psiho-social persoanelor afectate de boli și familiilor acestora;

- acordare de servicii sociale în vederea îmbunătățirii calității vieții persoanelor vârstnice aflate în dificultate: efectuare cumpărături, achitare facturi, menaj zilnic;

- consiliere psihosocială; educație pentru sănătate; educație civică; consiliere și suport juridic;

- colectare, depozitare și distribuire de ajutoare materiale și alimentare;

- facilitarea accesului la servicii medicale;

- organizarea de evenimente și activități culturale și artistice, excursii și drumeții;

- promovarea activităților de voluntariat;

- procurarea actelor de identitate;

- acompaniere în scopul prevenirii și combaterii izolării sociale;

Mai multe informații și înscrieri la sediul parohiei sau la numerele de telefon: **0743.075.672 sau 0723.690.203**

Date de contact preoți:

Preot paroh: Cristian Baci

Tel: 0743075672;

E-mail: csmbaciu@yahoo.com

Preot slujitor: Florin-Cătălin Ghiț

Tel: 0744299938;

E-mail: florincatalinghit@gmail.com

**PAROHIA ORTODOXĂ SFÂNTA TREIME
STR. BISERICII ORTODOXE NR. 10, CLUJ-NAPOCA**

CIF: 5909428

CONT IBAN:

R076RNCB0106026611160001